

ת"פ 11062/04/19 - מדינת ישראל נגד משה גולדמן,הדר אשרת

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 11062-04-19 מדינת ישראל נ' משה גולדמן ואח'

מדינת ישראל

לפני: כב' השופטת מיכל אגמון גונן

באמצעות ב"כ עוה"ד שירי גפני, אסף עיסוק ונועם רותם
מפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)

המאשימה:

נגד

הנאשמים:

1. משה גולדמן
- באמצעות ב"כ עוה"ד אסתי לוין ושרון כהנא
3. הדר אשרת
- באמצעות ב"כ עוה"ד איריס ניב-סבאג, דפנה שטיינברג
- ואפרת בר און

החלטה בטענה מקדמית של נאשמים 1 ו-3 לעניין פסול בכתב האישום

לפניי בקשה מקדמית של הנאשמים 1, מר משה גולדמן, ו-3, מר הדר אשרת, לעניין פגם או פסול בכתב האישום לעניין ייחוס ריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ארבע עבירות לנאשם 1 ושתי עבירות לנאשם 4). לטענתם, יוחסו להם עבירות שונות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - הן עבירה בגין קבלת הנחת הדעת הממונים, הן עבירה בגין קבלת כספים, הנסמכות על אותן עובדות, ועל כן מדובר בהכפלה מלאכותית של כמות העבירות.

לטענתם, ייחוס עבירות כפולות של קבלת דבר במרמה בגין שלבים שונים של אותו מעשה הינה מלאכותית. קבלת הנחת הדעת הינה חלק ממהלך קבלת הכספים לכאורה, היא האמצעי שבאמצעותו קיבלו הנאשמים לכאורה את הכסף. אין מדובר בקבלה כפולה של "דבר". על כן, ביקש ב"כ הנאשם 3 כי בית המשפט יורה על ביטול העבירה הנוספת של קבלת דבר במרמה המיוחסת לנאשם 3. ב"כ הנאשם 1 הצטרפו לבקשה.

כדי לבחון את טענת הנאשמים 1 ו-3 יש לעמוד בקצרה על תמצית כתב האישום.

1. תמצית כתב האישום לעניין קבלת דבר במרמה

כתב האישום מייחס לנאשם 1 ואחרים פעילות מרמה רחבת היקף תוך ניצול כספי חוסכים בקופות גמל ופנסיה. באשר לעבירות של קבלת דבר במרמה, נשוא הבקשה שלפניי, אלו נוגעות לאישום מס' 2 העוסק בעסקאות סלקום ומיוחס לנאשמים 1-4 ו-7. על פי כתב האישום בתקופה הרלבנטית שימשה דויטשה בנק ישראל חברה בבורסה לניירות ערך בתל אביב, וסיפקה שירותי מסחר בניירות ערך הנסחרים בבורסה, לרבות שירותי תיווך והפצה של חבילות ניירות ערך בהיקפים משמעותיים. נאשם 3, מר הדר אשרת, ניהל את חדר המסחר במניות של דויטשה בנק ישראל, והיה אחראי על ביצוע הוראות המסחר של לקוחות הבנק. על פי כתב האישום בשנת 2008, במועדים שונים נקשרו דויטשה בנק ישראל ודויטשה בנק לונדון בעסקאות שונות להפצת מניות סלקום מגורמים שונים.

על פי כתב האישום, תפקידו של נאשם 3 בביצוע העסקאות, היה לאתר רוכשים עתידיים שיקנו את מניות סלקום מדויטשה בנק לונדון, ולספק לדויטשה בנק לונדון מידע על הכמות והשער שבהם ניתן יהיה להפיץ את המניות. על פי כתב האישום, נאשם 3 ניצל את מעמדו זה כדי שנאשם 2, מר שאול מאור יקח חלק בעסקאות ההפצה וירכוש מניות סלקום בהנחה משמעותית, בשער אטרקטיבי, כשמאוחר יותר נאשם 1 ונאשם 4, מר יגאל לוי, רכשו את המניות מנאשם 2 תוך תיאום העסקאות, כך שהמכירה תהיה בשערים גבוהים משערי ההפצה, והנאשם 2 יפיק רווח מעסקאות אלו. תמורת פעולותיו אלו של הנאשם 3, כך על פי כתב האישום, העבירו נאשמים 1 ו-2 לנאשם 3 תשלומים לחשבון שנפתח על שמה של אמו של הנאשם 3 בבנק HSBC בלונדון. כתב האישום מפרט שורה של עסקאות בהן רכש הנאשם 2 מניות בעסקאות סלקום כאמור (החל בסעיף 100 לכתב האישום), כמו גם את אופן העברת הכספים. כן מפרט כתב האישום (החל מסעיף 107) את העסקאות שבהיצעו הנאשמים 1 ו-4 עם הנאשם 2.

על פי כתב האישום, נאשמים 1 ו-4 ניצלו את מעמדם ותפקידם בקופות הגמל בהן כיהנו, על מנת ליצור רווחים בחשבונות שבשליטת נאשם 2, והשתמשו בכספי החוסכים בקופות הגמל לשם ביצוע העסקאות תוך פגיעה בכספים המנוהלים בקופות הגמל.

עוד נטען (בסעיף 116 לכתב האישום) כי הנאשם 1 הסתיר מהממונים עליו כי הוא נהנה באופן אישי מהפעילות שביצע בצוותא עם נאשם 2, העמיד עצמו בניגוד עניינים חריף ומעל באמון שניתן בו על ידי מנהליו והחוסכים בקופות הגמל. בכך, כך נטען בכתב האישום, הניחו נאשמים 1 ו-2 את דעת הממונים על נאשם 1 כי הוא פועל בצורה מיטבית ונטולת פניות עבור חשבונות החוסכים.

היינו, על פי כתב האישום, הנאשם 1 בפעילות ההסתרה השיג את הנחת דעת הממונים עליו כי הוא פועל כראוי. בנוסף, כך בכתב האישום, הפעילות התרמיתית הביאה לקבלת הכספים בידי נאשם 1. בסעיפים 118-119 לכתב האישום נאמר כי:

"118. כתוצאה מהפעילות התרמיתית כמתואר באישום זה, נצברו בחשבונות הפרטיים שבשליטת נאשם 2 לכל הפחות רווחים בסך של 4,324,500 ש"ח שמקורם הוא בהפרש שבין שערי הקניה של ניירות הערך במסגרת עסקאות ההפצה והמכירה שלהם לחשבונות פסגות באופן תרמיתי במסחר. רווחים אלה נתקבלו במרמה עקב ההסתרה של נאשם 1 מהממונים עליו כי הוא פועל בחשבונות קופות הגמל של פסגות בניגוד עניינים חריף תוך ניצול מעמדו ושיקול הדעת שניתן לו בחשבונות פסגות.

119. בפעילותו כאמור לעיל נהג נאשם 1 בחשבונות פסגות ובכספי החוסכים בהם מנהג בעלים, חרג מההרשאה שקיבל לפעול בחשבונות פסגות במסגרת תפקידו, הפר את חובת הנאמנות שהוטלה עליו מכוח תפקידו וניצל את שליטתו בחשבונות אלה ואת האמון שניתן בו כדי לגרוף במרמה בצוותא עם נאשם 2 רווחים על חשבון החוסכים בפסגות, תוך שליחת יד בחשבונות החוסכים, בכספים המופקדים בהם או ברווחים שניתן היה להפיק לזכותם."

ובסעיף 130 לכתב האישום:

"בעשותם את המעשים המתוארים באישום זה קיבלו נאשמים 1 ו-2 בצוותא במרמה בנסיבות מחמירות את הנחת דעתם של הממונים על נאשם 1 כי הוא פועל באופן מיטבי וללא ניגוד עניינים או משוא פכים עבור קופות הגמל, ואת ההרשאה לפעול בחשבונות קופת הגמל גדיש. כמו כן קיבלו נאשמים 1 ו-2 במרמה בנסיבות מחמירות את הרווחים שהצטברו בחשבונות איאן כהן ומאור לוסקי כתוצאה מהעסקאות המתואמות ביניהם במניות סלקום בחודשים ינואר, נובמבר ודצמבר, בסכום כולל של לכל הפחות 4,324,500 ש"ח...."

אשר לנאשם 3 נטען כי תמורת פעילות הנאשם 3 העבירו לו הנאשמים 1 ו-2 תשלומים לחשבונו בלונדון. לגבי הנאשם 3, נאמר כך בכתב האישום (בסעיף 124):

"נאשם 3 הסתיר מהממונים עליו כי הוא קיבל או עתיד לקבל סכומי כסף משמעותיים מנאשם 2 כאמור בסעיף 123. בכך הניחו נאשמים 2 ו-3 את דעת הממונים על נאשם 3 כי הוא פועל באופן מיטבי עבור ענייניהן של דויטשה בנק ודויטשה בנק ישראל בעסקאות סלקום. כתוצאה מפעולותיהם של נאשמים 2 ו-3 נמנעה מלקוחותיה של דויטשה בנק ודויטשה בנק ישראל הידיעה כי עסקאות ההפצה מתבצעות תוך ניגוד עניינים. בפעולותיהם כמתואר לעיל, גרמו נאשמים 2 ו-3 לפגיעה ממונית ולפגיעה במוניטין של דויטשה בנק ודויטשה בנק ישראל."

ובסעיף 132:

"בעשותם את המעשים המתוארים באישום זה קיבלו נאשמים 2 ו-3 בצוותא במרמה בנסיבות מחמירות את הנחת דעתם של הממונים על נאשם 3 כי הוא פועל עבור דויטשה בנק, דויטשה בנק ישראל ולקוחותיה באופן מיטבי וללא ניגוד עניינים או משוא פנים. בנוסף, קיבל כנאשם 3 במרמה את הכספים שהועברו לחשבונו בלונדון כאמור לעיל....."

כלומר הן לנאשם 1, הן לנאשם 3 מיוחסות עבירות כפולות של קבלת דבר במרמה, כאשר ה"דבר" הוא הנחת דעת הממונים, ובנוסף קבלת הכספים בגין פעולותיהם.

סעיף 147 לכתב האישום מונה את העבירות המיוחסות לנאשמים באישום זה ומייחס לנאשם 1 בין היתר ארבע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ולנאשם 3 שתי עבירות כאמור.

2. תמצית טיעוני הצדדים

לטענת הנאשמים 1 ו-3 אין מקום להכפלה של עבירה הנובעת ממהלך קבלת הכספים - כאשר "המרמה" היא הסתרת הימצאותם של הנאשמים בניגוד עניינים (הנובעת ישירות מקבלת הכספים הנטענת), שכן מדובר בשתי תוצאות (הנחת דעת הממונים וקבלת הכספים) שנבעו מאותה מסכת עובדתית.

המאשימה, בתגובתה לטענות הנאשמים הבהירה כי ניתן לייחס עבירות נפרדות של קבלת דבר במרמה, הן ביחס

להנחת דעת הממונים הנובעת מההסתרה, הן בנוגע לקבלת הכספים משום שמעשיהם נועדו להשגת תכליות שונות והצמיחו להם טובות הנאה שונות. לטענת המאשימה בבסיס מעשי ההסתרה של הנאשם 3 עמדו שתי תכליות שונות. הראשונה היא קבלת הכספים על ידי הנאשם 2 עבור העסקאות, וקבלת תשלום תמורת שירותיו. התכלית השנייה, הייתה הנחת דעתה של דויטשה בנק כי הוא פועל בצורה מיטבית עבורה. בדומה במעשי המרמה של הנאשם 1 עמדו שתי תכליות, קבלת הכספים מנאשם 2, כמו גם הנחת דעת הממונים עליו בקופת הגמל בה עבד. היינו, מההסתרה נצמחו טובות הנאה שונות. האחת, קבלת כספים והשנייה שיבוש דעתם של הגורמים הממונים (בדויטשה בנק בנוגע לנאשם 3 ובקופת הגמל בנוגע לנאשם 1), ביחס לאפשרות לנקוט כנגדו באמצעים בשל תפקודם והמצאותם בניגוד עניינים. לטענת המאשימה, אי נקיטת אמצעים מצד הממונים מהווה יתרון העונה על הגדרת "דבר" בעבירת קבלת דבר במרמה.

הנאשם 3 הגיב (לאחר נטילת רשות מבית המשפט) לטענות המאשימה, וטען כי בניגוד לכתב האישום, בו מיוחס לנאשם 3 מעשה הסתרה אחד, מדויטשה בנק, הרי בתגובה לטענות המקדמיות טענה המאשימה כי מדובר היה "במעשי הסתרה", ברבים. עוד טוען הנאשם 3 כי מעשי ההסתרה אינם מקימים שתי תכליות - מניעת נקיטת אמצעים וקבלת כספים, שכן ההסתרה הייתה מדויטשה בנק, והושגה הנחת דעת הממונים כי נאשם 3 פועל כשורה, אולם הכספים שהתקבלו, התקבלו מהנאשם 2 ולא מדויטשה בנק, גם בכך, טוען הנאשם 3, סתתה המאשימה מהאמור בכתב האישום.

3. דין והכרעה

השאלה אם מדובר בעבירה אחת או שתיים נגזרת מהשאלה איזו טובת הנאה התכוונו הנאשמים להשיג בהסתרת מעשיהם, ואיזו טובת הנאה התקבלה על ידם. אני סבורה כי בשלב זה לא ניתן לקבוע האם מדובר בעבירה אחת או בשתי עבירות, שכן הדברים אינם עולים על פניהם מכתב האישום ויש להמתין להגשת הראיות. רק בעקבות הגשת הראיות יתברר האם מדובר בהשגת שתי מטרות שונות ונפרדות שהושגו בפועל אם לאו. על כן, גם בנוגע לטענה מקדמית זו יש להמתין לסיום שמיעת הראיות. לאור זאת מתייחד הדיון, בשלב זה, גם בשאלות האחרות שהועלו בהקשר זה.

עם זאת, ראוי כי המאשימה, כבר בשלב זה תבהיר את כתב האישום ותפרט באופן מדויק בגין אלו מעשים מיוחסת לכל אחד מהנאשמים כל אחת מעבירות קבלת דבר במרמה, ולא תסתפק באמירות כמו "בגין מעשי מרמה אלו....".

לאור האמור, שמורות לנאשמים 1 ו-3 טענותיהם לגבי פגם או פסול בכתב האישום בהקשר של עבירת קבלת דבר במרמה, והם יוכלו לשוב ולהעלותן במסגרת הסיכומים בסיום הליך ההוכחות.

ניתנה היום, ה' אלול תש"פ, 25 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

